

[Bertel Dahlgaard.]

mørk Tid om det, vi havde fælles, og at vi ogsaa stadig fremover har noget fælles, som ikke maa overskygges af alt det, der skiller.

Naar vi saa vender os mod Fremtiden, er det rimeligt først at tænke paa vort Lands Forhold til Omverdenen. Danmarks Rige er nu atter samlet. Færingerne, som vi tænkte saa meget paa i de fem Aar, vi var adskilt, kan vi atter tale med og i Aabenhed drøfte Fremtiden med. Jeg tror, det er vigtigt, at Færingerne, forinden de gaar til Valg deroppe, forstaar, hvor meget Færøernes Velfærd ligger os paa Sinde, og at der henede lever et stærkt Haab om, baade at den aarhundredgamle Forbindelse mellem Færøerne og det øvrige Danmark maa bestaa gennem kommende Tider, og at der maa findes en Form for denne Forbindelse, som forener Hensynet til Færingernes særlige Nationalitet med Hensynet til den Rigsenhed, som betyder saa meget for alle Danske.

Vi føler ogsaa Trang til at udtrykke vor Glæde over, at det stærke Baand mellem Danmark og vor fjerne grønlandske Koloni nu atter er knyttet, og at vi her i Danmark kan genoptage den Gerning, som vi altid har ønsket at gøre, til Gavn for Grønlands Befolkning og til Ære for os selv.

Og saa gaar Tankerne til vore nordiske Broderfolk.

I Besættelsestiden øgedes Følelsen af den nordiske Samhørighed i overordentlig Grad; det var, som om vi følte, at nu maatte Nordens Folk i al Fremtid være en Helhed, hvor det enkelte Lands Interesser var nøje forbundet med det samlede Nordens Fællesinteresser. Det kan da synes underligt og mærkeligt, at netop i dette Øjeblik er for første Gang i umindelige Tider de nordiske Landes Stilling til Omverdenen ikke den samme. Men jeg tror, det er rigtigt, at der her fra den danske Rigsdag udtales det Haab, at de nordiske Folk meget snart maa staa paa samme fælles Linie inden for den store internationale Organisation, hvis Opgave det er at sikre Retten og Freden.

Der har jo i disse Aar været Tider, hvor betydelige Dele af det danske Folk mente og ønskede, at den nordiske Solidaritet meget snart maatte udvikle sig til en nær statslig Forbindelse af den ene eller den anden Art. Selv om Virkeligheden nu viser sig ikke at svare til disse højtstemte Forhaabninger, tør vi dog tro, at Tiden vil være moden til en Videreførelse af det økonomiske og kulturelle Samarbejde, der bestod før 1940. Her i Danmark kan vi ikke opgive den Tanke, at vore Lande har store Fordele

at hente i nøjere Samvirken i økonomisk Henseende. Handelspolitisk har et samarbejdende Norden Muligheder, som et splittet Norden ikke har.

Tilsammen er vel Nordens Folk i Almindelighed en beskeden Styrke, men økonomisk er vi tilsammen en Stormagt — vor samlede udenrigske Omsætning var før Kri-gen større end Frankrigs. Den fornødne Kontakt mellem vore Lande med Hensyn til Handelsforhandlinger, hvor Særinteresser ofredes til Fordel for Fællesinteresser, vilde derfor være til Gavn for os alle, og en nær Forbindelse i toldpolitisk Henseende vilde aabne Muligheder for et stort fælles Marked, der kunde billiggøre Produktionen og dermed højne vore Folks Levestandard. Dernæst har vi Grund til at tro, at der paa Aandslivets Omraade kan udvikle sig et nærmere Samarbejde end nogen Sinde før, og jeg udtaler det Haab, at en kommende dansk Regering vil tage Initiativet til, at Grundtvigs Tanke om en fællesnordisk Højskole kan blive til Virkelighed, saa den Tid ikke skal være fjern, hvor de fremmeste inden for Nordens Ungdom her kan mødes og udveksle Tanker, saa de faar en videre Horisont og en rigere Udvikling.

Men Danmark er ikke blot Medlem af en nordisk Familie, men ogsaa af en stor Verdenssammenlutning, af hvis Skæbne Verdens Fremtid er afhængig. Med Danmarks Medlemsskab her er Neutralitetspolitikken i gammeldags Forstand ophørt, og hermed er foreløbig en Epoke til Ende. I Slægtled har Danmark med alle Partiers Tilslutning ført en streng Neutralitetspolitik, selv om man vel kan sige, at vort Medlemsskab i det gamle Nationernes Forbund i givet Tilfælde kunde medføre en vis Begrænsning i Neutraliteten. Selv efter sidste Krig var Neutralitetspolitikken fast forankret i vort Sind. Nu har Nationen givet Afkald paa sin fulde Suverænitæt. Alle Stater skal nu stille væbnede Styrker til Raadighed for Organisationen. Det er indlysende, at dette Forhold fundamentalt ændrer Grundlaget for dansk Militærpolitik. Tidligere var Spørgsmaalet, hvilken Militærmagt vi burde have til Varetæ-gelse af et isoleret Neutralitetsforsvar. Herom stod der svære Kampe i dansk Politik, men efterhaanden som Aarene gik, ændredes Striden faktisk fra at være en Strid mellem uforsonlige Standpunkter til at blive en Strid om Nuancer. Trods mange drabelige Ord i Tidens Løb var faktisk Tanken om Muligheden af et isoleret Neutralitetsforsvar den Dag, Danmark angrebes af en stor Militærmagt, opgivet. Det ses bedst af, at f. Eks. det konservative Partis Militærfor-